

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **M. B.**, bývajúceho v Z., proti žalovanému **H. a.s.**, so sídlom v P., IČO: X., o **neplatnosť právnych úkonov a iné**, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 12 C 64/2012, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. júna 2013 sp. zn. 14 Co 432/2012, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. júna 2013 sp. zn. 14 Co 432/2012 **z r u š u j e** a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Lučenec rozsudkom z 25. septembra 2012 č.k. 12 C 64/2012-130: I. určil neplatnosť 1/ úverovej zmluvy uzavretej účastníkmi konania 7. novembra 2010 pod č. X., 2/ pristúpenia k poisťnej zmluve žalobcom zo 7. novembra 2010 pod č. X., 3/ ustanovení úverovej zmluvy uzavretej účastníkmi konania 7. novembra 2010 pod č. X. uvedených v úverových zmluvných podmienkach v hlave 16 v § 1 až 3, II. uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 30,24 € titulom bezdôvodného obohatenia, 2/ sumu 300 € titulom primeraného finančného zadost'učinenia a žalobu v tejto časti vo zvyšku zamietol, III. uložil žalovanému zaplatiť na účet súdu prvého stupňa 119 € titulom súdneho poplatku a IV. žalobcovi nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že v konaní bolo preukázané, že úverová zmluva je absolútne neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka), nakoľko sa prieči dobrým mravom, a z toho dôvodu je neplatné aj pristúpenie žalobcu k poisťnej zmluve. Za neprijateľné z toho dôvodu neplatné považoval aj ustanovenia úverovej zmluvy uvedené v hlave 16 v § 1 až 3 o rozhodcovskej doložke z dôvodu, že táto nebola so žalobcom dohodnutá individuálne a žalobca (spotrebiteľ) sa reálne vopred vzdal práva na účinnú obranu. V súlade s § 457 Občianskeho zákona žalovaného zaviazal na vydanie

bezdôvodného obohatenia žalobcovi v sume 30,24 €, pozostávajúcej z 9 splátok poistného zaplateného žalobcom žalovanému vo výške 3,36 € mesačne a v súlade s § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa priznal žalobcovi primerané finančné zadost'učinenie v sume 300 € a vo zvyšku žalobu v tejto časti zamietol. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil § 142 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 151 O.s.p. a výrok o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok odôvodnil § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie žalovaného rozsudkom z 26. júna 2013 sp. zn. 14 Co 432/2012 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalobcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými zisteniami súdu prvého stupňa ako i jeho právnym posúdením veci. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.

Rozsudok odvolacieho súdu napadol žalovaný dovolaním, ktoré odôvodnil tým, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) a že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Odňatie možnosti konať pred súdom videl v tom, že rozhodnutia súdov oboch stupňov mu neboli riadne doručené, ale boli doručené advokátovi JUDr. P. P., ktorý ho však v tom čase už nezastupoval z dôvodu, že 14. augusta 2012 doručil súdu prvého stupňa spolu s vyjadrením k žalobe z 13. augusta 2012 aj poverenie na zastupovanie v spore pre JUDr. M. S., zamestnankyňu žalovaného, čím došlo k vypovedaniu predchádzajúceho plnomocenstva na zastupovanie pre menovaného advokáta a napriek tomu súdy konali s JUDr. P. ako s jeho zástupcom. Ďalej žalovaný namietal, že odvolací súd sa v odôvodnení rozhodnutia nevyporiadal so všetkými námietkami, ktoré uviedol v odvolaní, ako i nesprávnosť skutkových a právnych záverov odvolacieho súdu. Z uvedených dôvodov žiadal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolanie je v danej veci procesne neprípustné, že rozsudok odvolacieho súdu je vecne správny a navrhol dovolanie odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený v súlade s § 241 ods. 1

O.s.p., preskúmal vec bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu je potrebné zrušiť.

Podľa § 241 ods. 2 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu, ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Na výskyt procesných väd konania vymenovaných v § 237 O.s.p. prihliada najvyšší súd bez zreteľa na to, či boli alebo neboli v tomto mimoriadnom opravnom prostriedku uplatnené.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti postupu odvolacieho súdu sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či odvolací súd svojím postupom (ne)odňal dovolateľovi možnosť konať pred súdom. O procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide vtedy, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie procesne nesprávny, zákonu sa priečiaci postup súdu majúci za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania (napríklad práva zúčastniť sa na pojednávaní, na vyhlásení rozsudku, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod.).

Dovolateľ v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. namieta, že rozhodnutia súdov oboch stupňov mu neboli riadne doručené, ale nesprávne boli doručené advokátovi JUDr. P. P., ktorý ho však v tom čase už nezastupoval.

V zmysle § 24 O.s.p. účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí, pričom si ako zástupcu môže vždy zvoliť advokáta; jemu udelené plnomocenstvo nemožno obmedziť (§ 25 ods. 1 O.s.p.). Zástupca, ktorému bolo toto plnomocenstvo udelené, je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť účastník (§ 28 ods. 2 O.s.p.).

Z obsahu spisu vyplýva, že na základe písomného plnomocenstva z 3. novembra 2009 žalovaný splnomocnil na zastupovanie v konaní JUDr. P. P., advokáta (č.l. 44 spisu).

Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by bolo súdu zo strany žalovaného, resp. jeho právneho zástupcu oznámené, že došlo k odvolaniu plnomocenstva žalovaným, ktoré udelil JUDr. P.. Odvolanie plnomocenstva účastníkom je v zmysle § 28 ods. 3 O.s.p. voči súdu totiž účinné len vtedy, ak mu ho účastník alebo zástupca oznámi. Táto skutočnosť v danom prípade doposiaľ nenastala. Preto súdy za tohto stavu veci mali za to, že žalovaný je naďalej zastúpený JUDr. P., ich postup bol správny a v súlade s § 28 ods. 3 O.s.p., pretože do času oznámenia rozhoduje plnomocenstvo založené v spise a do toho času je súd povinný konať s týmto zástupcom účastníka.

Námietku žalovaného, že k odvolaniu plnomocenstva udeleného JUDr. P. došlo predložením poverenia pre zamestnankyňu žalovaného JUDr. M. S., ktoré bolo súčasťou písomného vyjadrenia žalovaného k žalobe z 13. augusta 2012, dovolací súd nemohol zohľadniť, nakoľko predloženie poverenia zamestnanca na zastupovanie v konaní nie je okolnosťou, ktorou by bol oznámený zánik plnomocenstva udeleného advokátovi JUDr. P.. Ako má žalovaný pri odvolaní plnomocenstva udeleného advokátovi JUDr. P. voči súdu postupovať si bol žalovaný plne vedomý, ktorá skutočnosť vyplýva z obsahu zápisnice o pojednávaní pred súdom prvého stupňa zo 14. augusta 2012, na ktorom zamestnankyňa žalovaného JUDr. M. S. predložila okrem vyjadrenia žalovaného k žalobe z 13. decembra 2012 aj poverenie, ktorým bola poverená žalovaným na zastupovanie v konaní, keď poverená zamestnankyňa uviedla, že „plná moc pre JUDr. P. P. bude odvolaná a súdu táto skutočnosť bude oznámená“ (viď č.l. 74 spisu).

Dovolací súd, rešpektujúc ustanovenie § 242 ods. 1 O.s.p., dospel k záveru, že i keď tie okolnosti, na ktoré poukázal žalovaný, nesvedčia o vade konania v zmysle § 237 O.s.p., predsa len je dôvodné tvrdenie žalovaného, že k vade takej povahy v konaní pred odvolacím súdom došlo.

Ustanovenie § 214 ods. 2 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu v prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje § 214 ods. 1 O.s.p., rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania. Na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy (len) ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ ide

o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem (§ 214 ods. 1 O.s.p.). V ostatných (t.j. v § 214 ods. 1 O.s.p. neuvedených) prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.). Zo spisu vyplýva, že odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania v súlade s týmto ustanovením.

Vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením (§ 156 ods. 3 O.s.p.).

O tom, či bol zachovaný postup odvolacieho súdu, ktorý je upravený v § 156 ods. 3 O.s.p., môže dovolací súd usudzovať len z obsahu spisu. Na č.l. 160 spisu je založený písomný pokyn predsedu senátu odvolacieho súdu určený súdnej kancelárii, aby na úradnej tabuli bolo oznámené, že rozsudok v danej veci bude vyhlásený 25. júna 2013 o 9,10 hod. Tento pokyn bol doručený súdnej kancelárii 13. júna 2013, ktorá ho realizovala a na č.l. 160 spisu je založené oznámenie o vyhlásení rozsudku určeného na deň 25. júna 2013 o 9,10 hod, z ktorého ďalej vyplýva, že bolo vyvesené na úradnej tabuli súdu 18. júna 2013, avšak absentuje údaj, kedy bolo toto oznámenie o vyhlásení rozsudku z úradnej tabuli zvesené. V dôsledku uvedeného obsah spisu neumožňuje posúdiť, či bola zachovaná lehota vyplývajúca z § 156 ods. 3 O.s.p. Pokiaľ obsah súdneho spisu dáva (má dávať) hodnoverný obraz o súdnom konaní, je v danom prípade namieste záver, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku neboli riadne oznámené. Uvedeným postupom odvolacieho súdu, ktorý sa priechil § 156 ods. 3 O.s.p., došlo k odňatiu možnosti dovolateľa konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Vzhľadom na výskyt procesnej vady konania uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p. z dôvodu, ktorý i keď nebol v dovolaní namietaný, zrušil najvyšší súd rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. júna 2013 sp. zn. 14 Co 432/2012 a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 243b O.s.p.). So zreteľom na dôvod zrušenia nezaoberal sa otázkami namietanými žalovaným v dovolaní, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu tým, že sa nevyporiadal so všetkými námietkami, ktoré uviedol v odvolaní, je pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľné (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a či napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. januára 2014

JUDr. Daniela S u ě a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková